

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
MAGISTERSKÝ OBOR SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ EKOLOGIE
HODNOCENÍ DIPLOMNÍCH PRACÍ

Diplomová práce:

Rok obhajoby: 2007

Bariéry rozvoje cíleného pěstování biomasy pro energetické využití v ČR

Autorka: **Bc. Lenka Česeneková**

Vedoucí práce: **Ing. Jiří Jiránek**

Posudek na diplomanta

Celkové hodnocení – počet kreditů za diplomovou práci: **hodnotím výborně 18 kreditů**

Všeobecně o zpracovávaném tématu a práci

Předkládaná práce je zaměřena do zatím opomíjené oblasti, cílené produkce biomasy k energetickému využití. S ohledem na potenciál zemědělské půdy v České republice je dané téma skutečně neprávem opomíjené. Pokud opravdu chceme dosáhnout takového podílu energie z obnovitelných zdrojů, který je definován v Energetické politice státu a Státní politice životního prostředí, je nezbytné orientovat zemědělce na nepotravinářskou produkci tohoto typu. Dosud jejímu rozvoji brání řada bariér, které jsou v předkládané práci popsány. Při zachování potravinové soběstačnosti České republiky, “přebývá” u nás až 1.380.000 ha zemědělské půdy. Pokud bude využita k cílené produkci biomasy pro energetické využití jen polovina této plochy, která představuje cca 690.000 ha, lze z ní získat každý rok nejméně 7.000.000 tun sušiny biomasy. To představuje náhradu přibližně 8.000.000 tun severočeského hnědého uhlí (v průměrné hodnotě výhřevnosti 14 MJ/kg, přičemž výhřevnost používaného energetického uhlí je ještě nižší).

Obsahová stránka práce

Metodika zpracování tématu je systémově založena na zkoumání širších souvislostí, včetně dostupnosti a spolehlivosti využívaných zdrojů, jejich udržitelnosti i vyčerpatelnosti, bezpečnosti dodávek energie a celkové efektivity nakládání s nimi. Přehled a rozbor současné

výroby energie a zdrojů ze kterých je vyráběna, je základem pro vsazení biomasy do celkového kontextu naší energetiky. Zvláštní pozornost je věnována vlivům na životní prostředí a společenským aspektům, včetně posouzení možností využívání obnovitelných zdrojů energie jako rozvojového faktoru.

Autorka správně zaměřila pozornost na širší souvislosti biomasy jako zdroje obnovitelné energie a její pozice ve vztahu k ostatním palivům a zdrojům energie. Dostatečná pozornost byla věnována i sozčným podpůrným nástrojům na globální, mezinárodní a národní úrovni. Analýza současného legislativního a ekonomického prostředí pro uplatnění obnovitelné energie v podmínkách České republiky je nutným krokem pro objektivní hodnocení současného stavu a bariér, které rozvoji využívání biomasy k energetickým účelům brání. Záměrně nejsou mezi bariéry zahrnuty lobystické vlivy, jejichž působení má na celou problematiku velkou váhu, jejich hodnocení by však bylo na úrovni takové práce velmi problematické a v každém případě subjektivní.

Analytická část práce, věnovaná možnostem využití a potenciálu biomasy v České republice, má dobrou úroveň a problematiku pokrývá v dostatečně širokém spektru. V těchto kapitolách vychází autorka z přehledu technologií pro využití biomasy a jejich možností v národní energetice.

Rozhodující částí práce ve vztahu k zadanému tématu je následující část, obsahující specifikaci dostupných forem biomasy, cíleně produkované k energetickému využití. Obsahuje rovněž hodnocení všech významných aspektů, které v krajině cílenou produkci biomasy provázejí. Díky této části pak autorka poukazuje na roli porostů v krajině i ve vztahu ke kulturní, naučné, estetické a rekreační funkci.

Přehled legislativních a politických dokumentů, které v současné době vytvářejí rámec pro rozvoj cílené produkce biomasy k energetickému využití, je kvalitně zpracován ve vztahu k evropské i národní úrovni. Ekonomické aspekty jsou posuzovány v kontextu se soudobými podpůrnými ekonomickými nástroji platnou legislativou. Přínosy pro společnost jsou objektivně posouzeny a poukazují na nezpochybnitelné rozvojové efekty, zejména ve venkovském prostoru.

SWOT analýza je sice zpracována stručně, ale postihuje všechny důležité aspekty. Z ní pak vychází definice a rozbor bariér, které v současné době v České republice působí proti rozvoji takové cílené nepotravinářské produkce.

Závěry, ke kterým autorka dochází na základě zpracovaného spektra informací, jsou rozhodně přínosem pro praxi a poukazují na nutnost změn legislativního prostředí i politických dokumentů. Závěrečná diskuze pak vyznívá oprávněně mírně optimisticky, zejména s ohledem na dosavadní výsledky tlaku Evropské unie ve vztahu k obnovitelné energii a jejím možnostem nahrazovat fosilní paliva.

Závěrečný přehled bibliografie prokazuje jak široké spektrum podkladů autorka shromáždila, vyhodnotila a využila k vlastní práci. Příloha pak obsahuje přehled nejdůležitějších jednoletých i vytrvalých bylin, které jsou v našich podmínkách ověřeny a přicházejí v úvahu k této nepotravinářské produkci. Současně příloha obsahuje velmi zajímavé hodnocení odpovědí na dotazy uplatňované prostřednictvím internetového portálu energetických konzultačních a informačních středisek. Takto vedená diskuze jednoznačně prokazuje potřebu systémového řešení informačních toků k této “nové” problematice, které má-li být skutečně efektivní, musí zahrnovat i poradenství a technickou asistenci.

Formální stránka práce

Po formální stránce je práce zpracována dobře, snad s výjimkou některých mluvnických obrátů (ale to jen vyjímečně). Jediné co postrádám z tohoto pohledu je chybějící fotografická dokumentace, která mohla být (ale samozřejmě nemusela) být součástí díla. Metodické a grafické uspořádání předloženého díla vychází z logiky věci a vztahů mezi dílčími kroky práce. Přehled využití bibliografie a ostatních informačních zdrojů pokrývá celé spektrum zadané problematiky a rozhodně jej překračuje.

Celkové hodnocení

Předložená práce má charakter téměř průkopnického kroku, který zatím (pokud je mi známo) v univerzitní sféře nebyl v takové šíři učiněn. Přínos díla nespočívá jen v tom, že autorka díky odvedené práci získala velmi dobrou průpravu k uplatnění v oboru, ale zejména v oblasti praktického využití. Práce může být velmi dobře využita v procesu vzdělávání, osvěty a výchovy. Vytváří také prostor k diskuzi na odpovědných orgánech exekutivy a jimi

řízených organizací, ale rovněž může být využita jako podklad k potřebným krokům v rámci Parlamentu České republiky při tvorbě legislativy i prováděcích předpisů. Představené dílo považuji za celkově velmi dobře zpracované a dále využitelné.

Témata k diskusi před komisí

- ❖ Jaké jsou s ohledem na získané informace možnosti koordinace mezi resorty, které jsou za rozvoj využívání obnovitelné energie odpovědné.
- ❖ Je práce vhodná jako studijní podklad pro další výuku na fakultách Univerzity Karlovy, případně dalších školách.

Známkové a kreditní hodnocení

Práci a úsilí diplomantky během zpracování díla hodnotím jako výbornou a navrhuji udělení 18 kreditů (nebyť z mého pohledu chybějící fotodokumentace, navrhoval bych kreditů 20).

Předloženou práci doporučuji k obhajobě.

V Pardubicích 20. března 2007

Zpracoval: Ing. Jiří Jiránek, vedoucí diplomové práce.